
[2023-54-RE](#)

Causa 2023-54-RE

(Pascual Casabosch c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 344-2023. Recurs d'empara

Aute del 7 de setembre del 2023

BOPA núm. 111, del 20 de setembre del 2023

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 14 de juliol del 2023, per la representació processal del Sr. Tomàs Pascual Casabosch, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'aute del 26 de juny del 2023, dictat per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a un procés degut i a la jurisdicció, en els seus vessants dels drets a obtenir una resolució judicial motivada i fonamentada en Dret i no arbitrària i que no produeixi indefensió efectiva i a la presumpció d'innocència, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li la resolució impugnada, que adopti les mesures per restaurar el seu dret fonamental a la jurisdicció vulnerat, d'acord amb les disposicions de l'article 92.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional i que declari la responsabilitat del poder judicial de l'Estat per l'error comés;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Dominique Rousseau;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 5 de setembre del 2013, el Sr. Tomàs Pascual Casabosch va ser condemnat pel Tribunal de Corts, mitjançant sentència, com a responsable penalment en concepte d'autor d'un delictes major continuat de lesions psíquiques que requereixen tractament per a la seva curació, d'un delictes menor

d'injúries als agents de l'autoritat i d'un altre delictes menor d'amenaçes no condicionals, amb la concurrència de la circumstància modificativa de la responsabilitat penal, agreujant de reincidència respecte als dos delictes menors, a la pena d'1 any de presó condicional qualificada a seguir un tractament psicològic adequat a la seva personalitat, amb un termini de suspensió de la condemna de 3 anys o fins a l'alta mèdica si sobrevingués amb anterioritat, així com a la pena complementària de prohibició de contactar amb la víctima durant un període de 3 anys.

En concepte de responsabilitat civil, el processat va ser condemnat a indemnitzar a la víctima per un import de 3.000,00 € en concepte moral per les lesions psíquiques sofertes, més les quantitats resultants de la suma de les despeses mèdiques provinents dels tractaments psicològics i/o psiquiàtrics acreditades en execució de sentència.

Es van aplicar al cas els beneficis de l'indult atorgat pels Excms. Coprínceps d'Andorra del 8 de setembre del 2010.

1.2. El 2 de gener del 2023, la representació processal del Sr. Tomàs Pascual Casabosch va sol·licitar al Tribunal de Corts la cancel·lació de l'antecedent penal derivat d'aquesta causa.

1.3. El 12 de gener del 2023, el Tribunal de Corts va dictar un aute en què acordava no cancel·lar aquest antecedent penal, atès que els requisits establerts als articles 87 i 88 del Codi penal no estaven reunits.

1.4. La representació processal del Sr. Tomàs Pascual Casabosch va formular un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 26 de juny del 2023, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute mitjançant el qual desestimava aquest recurs.

1.5. El 14 de juliol del 2023, la representació processal del Sr. Tomàs Pascual Casabosch va interposar un recurs d'empara contra l'aute del 26 de juny del 2023, dictat per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a un procés degut i a la jurisdicció, en els seus vessants dels drets a obtenir una resolució judicial motivada i fonamentada en Dret i no arbitrària i que no produeixi indefensió efectiva i a la presumpció d'innocència, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació del recurrent

- El recurrent retreu a la Sala Penal haver fonamentat la seva decisió de desestimació de la cancel·lació dels seus antecedents penals en el fet, adduït pel Ministeri Fiscal, que es troba processat en una altra causa, sense ni tan sols citar aquesta causa.

- Considera que aquest argument vulnera no només la seva presumpció d'innocència, ja que la causa en qüestió encara no està resolta, sinó també el dret a una defensa efectiva, ja que la Sala Penal no cita de quina causa es tracta; per tant, també es vulneren els drets a un procés degut i a obtenir una decisió fonamentada en Dret.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li la resolució impugnada, que adopti les mesures per

restaurar el seu dret fonamental a la jurisdicció vulnerat, d'acord amb les disposicions de l'article 92.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional i que declari la responsabilitat del poder judicial de l'Estat per l'error comés.

2.2. Argumentació de la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia

- En primer lloc, la Sala Penal recorda les condicions per a la cancel·lació dels antecedents penals, establertes als articles 87 i 88 del Codi penal.
- D'acord amb l'article 87 esmentat, aquesta cancel·lació requereix que la persona condemnada hagi satisfet, en la mesura d'allò que sigui possible, la responsabilitat civil que dimana del delicte; que hagi transcorregut el termini (...) de 5 anys per la resta de penes imposades pels delictes majors i el termini de 2 anys per les penes imposades pels delictes menors; i, que no hagi comès cap delicte dolós durant el període que correspongui.
- L'article 88 estableix que el còmput del termini es realitza a partir de la data d'extinció de la pena.
- En aquesta causa la Sala Penal constata que el recurrent va efectuar el tractament psicològic al qual havia estat condemnat i que també havia respectat la prohibició d'entrar en contacte amb la víctima fins a la data establerta.
- No obstant això, adverteix que no ha liquidat la responsabilitat civil derivada del delicte i que des del 3 d'octubre del 2013 (data de la sentència ferma) havia fet pagaments de molt petit import, d'entre 5 i 10 € mensuals, tot i que darrerament havia efectuat ingressos de 100,00 € mensuals, restant pendent de pagar 3.369,49 € del total reclamat de 5.129,29 €.
- La Sala Penal afegeix de manera accessòria, com ho remarca el Ministeri Fiscal, que el recurrent es troba processat en una altra causa.
- Per aquests motius, desestimava el recurs d'apel·lació i confirmava l'aute del Tribunal de Corts.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El recurs d'empara no converteix el Tribunal Constitucional en una tercera instància ni en un tribunal suprem.

3.2. Quan un recurrent al·lega la vulneració dels drets constitucionals a un procés degut i a obtenir una decisió fonamentada en Dret (article 10 de la Constitució), l'únic objecte del recurs d'empara és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui il·lògic ni absurd.

3.3. Quan entren en joc drets substancials, el control d'aquest Tribunal en el marc del recurs d'empara consisteix a determinar si els recurrents han estat privats o no d'una protecció efectiva, és a dir, si han estat situats o no en una indefensió material (veg. per ex. el punt 3.3 de l'aute del 22 de desembre del 2017, recaigut en la causa 2017-33-RE, o el punt 3.1 de la sentència del 19 de febrer del 2018, recaiguda en la causa 2017-53-RE).

3.4. En aquesta causa la qüestió constitucional que aquest Tribunal ha de resoldre és la de saber si la Sala Penal ha vulnerat els drets a un procés degut i a la jurisdicció, en els seus vessants dels drets a obtenir una resolució judicial motivada i fonamentada en Dret i no arbitrària i que no produeixi indefensió efectiva i a la presumpció d'innocència, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, per tal com va decidir desestimar la sol·licitud de cancel·lació dels antecedents penals del recurrent.

3.5. El Codi penal estableix als articles 87 i 88 de manera clara les condicions precises que permeten la cancel·lació dels antecedents penals: la persona condemnada ha d'haver satisfet, en la mesura d'allò que sigui possible, la responsabilitat civil que dimana del delictes; ha d'haver transcorregut un termini (...) de 5 anys per la resta de penes imposades pels delictes majors i un termini de 2 anys per les penes imposades pels delictes menors; i, no ha d'haver comès cap delictes dolós durant el període que correspongui; el còmput del termini es realitza a partir de la data d'extinció de la pena.

3.6. Ateses aquestes condicions, de les actuacions de la causa se'n deriva que el recurrent ha anat abonant petites sumes, 5 o 10 € mensuals per indemnitzar la víctima, i que tan sols darrerament ha començat ha abonar 100,00 € mensuals.

3.7. Per tant, la primera condició per poder acceptar la seva petició de cancel·lació dels seus antecedents penals no està acomplerta, ja que encara ha d'abonar 3.369,49 € en concepte de responsabilitat civil del total reclamat de 5.129,29 €.

3.8. Sens dubte no hagués calgut que la Sala Penal reproduís de manera accessòria l'al·legació del Ministeri Fiscal respecte del fet que el recurrent estaria sent processat en una altra causa, però, contràriament a l'afirmació del recurrent, aquest element que es troba després de l'argument principal de la manca de pagament integral de la indemnització a la víctima i que era la raó per la qual no podia accedir a la cancel·lació dels seus antecedents, no és clarament la motivació de l'aute impugnat de la Sala Penal.

3.9. Per consegüent, aquest recurs d'empara està mancat de contingut constitucional i ha de ser inadmès a tràmit.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2023-54-RE interposat per la representació processal del Sr. Tomàs Pascual Casabosch contra l'aute del 26 de juny del 2023, dictat per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia.

2. Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, a la presidenta del Tribunal de Corts, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 7 de setembre del 2023.

Jean-Yves Caullet
President

Joan Manel Abril Campoy
Vicepresident

Dominique Rousseau
Magistrat

Josep-D. Guàrdia Canela
Magistrat